

Дуже важливе значення для рококо мають аксесуари, завдяки їм інтер'єр у цьому стилі виглядає як шкатулка з коштовностями. Позолочені канделябри, гобелени із зображеннями квітів, пагод, людей у китайському одязі, ширми, дзеркала, візуально змінюють простір, порцелянові статуетки, годинники, картини стають заключним акордом в оформленні інтер'єру в цьому стилі. Головний мотив в оздобленні інтер'єру – невисокий камін, покритий мармуровою плитою і тонко оброблений стукко. На камін ставили годинник, канделябри тощо, а ділянку стіни над ним декорували дзеркалом, оправленим у розкішну раму [4].

Дзеркал в салонах і будуарах було зазвичай багато; розвішані на стінах і розставлені на столиках і консолях, вони ускладнювали, деформували просторову структуру приміщень.

Стиль рококо – це розчинення в природі, форми якої асиметричні, звивисті, багатобарвні і багатогранні. Завдяки своїй легкості, вишуканості, декоративній граціозності орнаментів і композицій він створює чудову нагоду для втілення найсміливіших дизайнерських ідей у інтер'єрі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білик Б. *Культурологія: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київський національний торговельно-економічний ун-т. Київ : КНИГА, 2004. 408с.*
2. Расине О. *Орнамент всех времен и стилей. Том 1. Москва: Арт-Родник, 2004. 268 с.*
3. Закович М. *Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. Київ : Знання, 2004. 567с.*
4. Матвеева Л. *Культурологія: Курс лекцій. Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Київ : Либідь, 2005. 512с.*

*Альона Савдід
(Полтава, Україна)*

СТИЛІСТИЧНІ РІШЕННЯ АРХІТЕКТУРНО-ДИЗАЙНЕРСЬКИХ ТВОРІВ ВЛАДИСЛАВА ГОРОДЕЦЬКОГО

Український етап архітектурно-дизайнерської діяльності Владислава

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та культурологічної освіти»*

Городецького є часом його найвищого творчого злету та суспільного визнання. Аналіз стильової приналежності об'єктів, створених видатним майстром, доводить, що в Україні він залишив 29 архітектурно-дизайнерських творів у стилі модерн, 2 – у мавританському стилі, 6 – у стилі неоготика, 1 – у стилі класицизм.

Особливості стилю модерн в архітектурі – це декоративність і раціональні конструкції. В конструкціях споруд почали використовувати розмаїття нових матеріалів – скло, залізобетон, кераміку для облицювання будівель. Декоративна розкіш та стилістичні рішення або архітектурний модерн скривали практичне призначення будівель. Адже на перше місце ставилися естетичні принципи, краса і декор. Основним завданням архітекторів стало єднання зовнішнього і внутрішнього оздоблення будівлі. Тому все продумувалося до дрібниць. Сходи, тераси, карнизи прикрашалися химерними квітами, листям і представляли собою лінії хвилеподібних форм. Основні особливості стилю модерн в архітектурі:

- відмова від прямих і незграбних ліній на користь більш природних, які відсилають до природи;
- використання нових технологій;
- збільшення ролі декоративно-прикладного мистецтва;
- поєднання художніх і утилітарних функцій;
- використання східних мотивів [1].

Архітектура епохи модерн стрімко переосмислювала старі й відкривала нові художні форми і прийоми. Її представники ламали існуючі рамки і виходили за межі розумного, створюючи свої творіння. Епоха тривала кілька десятиліть, але за цей час було створено дуже багато по-справжньому славетних споруд. У кожного з них були свої риси та особливості. Багато в чому це пояснюється тим, що стиль модерн мав кілька напрямків: неоромантизм, неокласицизм, раціоналізм, ірраціоналізм, цегляний стиль.

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культурологічної освіти»*

Український архітектурний модерн чітко прослідковується у споруді будинку губернського земства, в якому нині розташований Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського (рис. 1).

Рис. 1. Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського

До знакових рис стилю належать шестикутні вікна, а також великі прямокутні вікна з верхівкою напів-колом, такої ж форми портали, вальмові (шатрові), наметові з заломленням дахи, башти, лоджеві фронти, трицентрові арки, піддашки, кручені колонки, кольорова майоліка, мансарди і псевдо-мансарди, орнамент – рослинний і геометричний, барокові мотиви.

Унікальна історична споруда, побудована на початку ХХ століття в так званому мавританському стилі за проектом світньо-відомого зодчого Владислава Городецького (рис. 2). Подейкують, що незвичайний особняк Наум Бахмутський побудував для коханої жінки. У такій стилістиці, незвичній та унікальній, в Україні збудовано тільки два будинки: Караїмська кенаса, побудована Владиславом Городецьким у Києві протягом 1898-1902 років, та особняк Бахмутського у Полтаві.

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культурологічної освіти»*

Рис. 2. Будинок Бахмутського (автор проекту В. Городецький)

Мавританський архітектурний стиль сформувався під впливом берберського та іспанського стилів в Північній Африці та Аль-Андалусі. Поєднання декількох культурних стилів в результаті призвело до народження неповторного, індивідуального мавританського.

Мавританський стиль став відомий і популярний в Європі в кінці XIX століття. Це було абсолютно свіже, цікаве і чудове напрямком в архітектурі та образотворчому мистецтві в порівнянні з прийнятим стилем класицизму і готики.

Характерні елементи мавританського стилю вражають уяву своєю барвистістю і витонченістю, а часом складністю хитромудрих узорів. Яскраві мозаїки, вітражі, арки, ковані мідні лампи, кальяни, великі вази, позолочені вишиті орнаменти на скатертинах, килимах і покривалах - в кожному дрібниці відчувається вплив східного колориту. Художня оригінальність цього стилю полягає в неймовірних рослинних і фігурних орнаментах з елементами арабського шрифту, м'яких завитках або точених геометричних формах. Все це фантазійне творіння стародавніх майстрів народжувалося під строгим ісламським заборонаю зображати тварин і людей [2].

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культурологічної освіти»*

У творчості Владислава Городецького відомі роботи й в стилі неоготика. Псевдоготика або неоготика – напрямок в архітектурі, що сполучає елементи готики з ясними композиціями, що йдуть від класицизму. Частка «нео» – вказівка, що стиль виник на новому етапі розвитку архітектури кінця XVIII – середини XIX ст. і є складовою частиною так званих історичних стилів.

Це архітектурний стиль, що увібрав в себе елементи готики і класичних композицій. В 40-х роках XVIII століття в стилі неоготика були побудовані такі відомі будівлі, як Вестмінстерський палац в Лондоні, замок Нойшванштайн у Німеччині. Основні риси неоготичного стилю: каркасний звід в основі, зубчасті стіни, вітражі у вікнах, скло в яких виконано в вітражного техніці, різьблені ліпнини, ажурні деталі (від залізних огорож до внутрішнього оздоблення), витягнуті вгору конструкції, колони, які тримають склепіння і арки [4].

Владислав Городецький залишив також кілька архітектурних споруд у різних містах України, зокрема у Полтаві, на Волині, Черкащині та в Криму. Йому ж належить заслуга відновлення палацу князів Вишневецьких у Вишнівці (Збаразький район, Тернопільська область). Будучи головним архітектором Києва, значною мірою визначив архітектурне обличчя столиці України. Найбільш знаними його спорудами є, звичайно, Миколаївський костюл на Великій Васильківській, «Будинок з химерами» на Банковій, та Караїмська кенаса (нині Будинок актора) на Ярославовому валу. Його творчість та талант архітектора відзначеними пам'ятними спорудами по всій Україні та за її межами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Характеристика стилю модерн в архітектурі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.slideshare.net/NataliaKutenkova/ss-71224131>
2. Мавританський стиль в архітектурі, в інтер'єрі та в саду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nsukr.maitreetartisans.com/4256453-moorish-style-in-architecture-in-the-interior-and-in-the-garden>

Матеріали Всеукраїнської студентської конференції

«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та культурологічної освіти»

3. Український архітектурний модерн. Коротка історія втраченої естетики [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://texty.org.ua/articles/46453/Ukrajinskyj_arkhitekturnyj_moder_n_Korotka_istorija_vtrachenoji_jestetyky-46453/
4. Белова Юлія Неоготичний стиль в архітектурі: основні риси, історія та сучасні приклади [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://moydom.media/architecture/neogoticheskij-stil-v-sovremennyh-arhitekturnyh-shedevrah-987>